

RUTESPIRINEUS

Rutes de muntanya, senderisme i excursions

Ascensions
alta
muntanya

Paisatges
pintorescos

Català

Midi d'Ossau (2.884m) per la via normal

Ascensió al Midi d'Ossau per la ruta normal del refugi Pombie i el coll de Suzon

Laruns-Artouste, Vall d'Ossau, Pirineus Atlàntics

Dificultat Alta (PD+)

Temps total efectiu 2:20h | 6:20h

Desnivell acumulat +537m/-97m | +831m/-1.271m

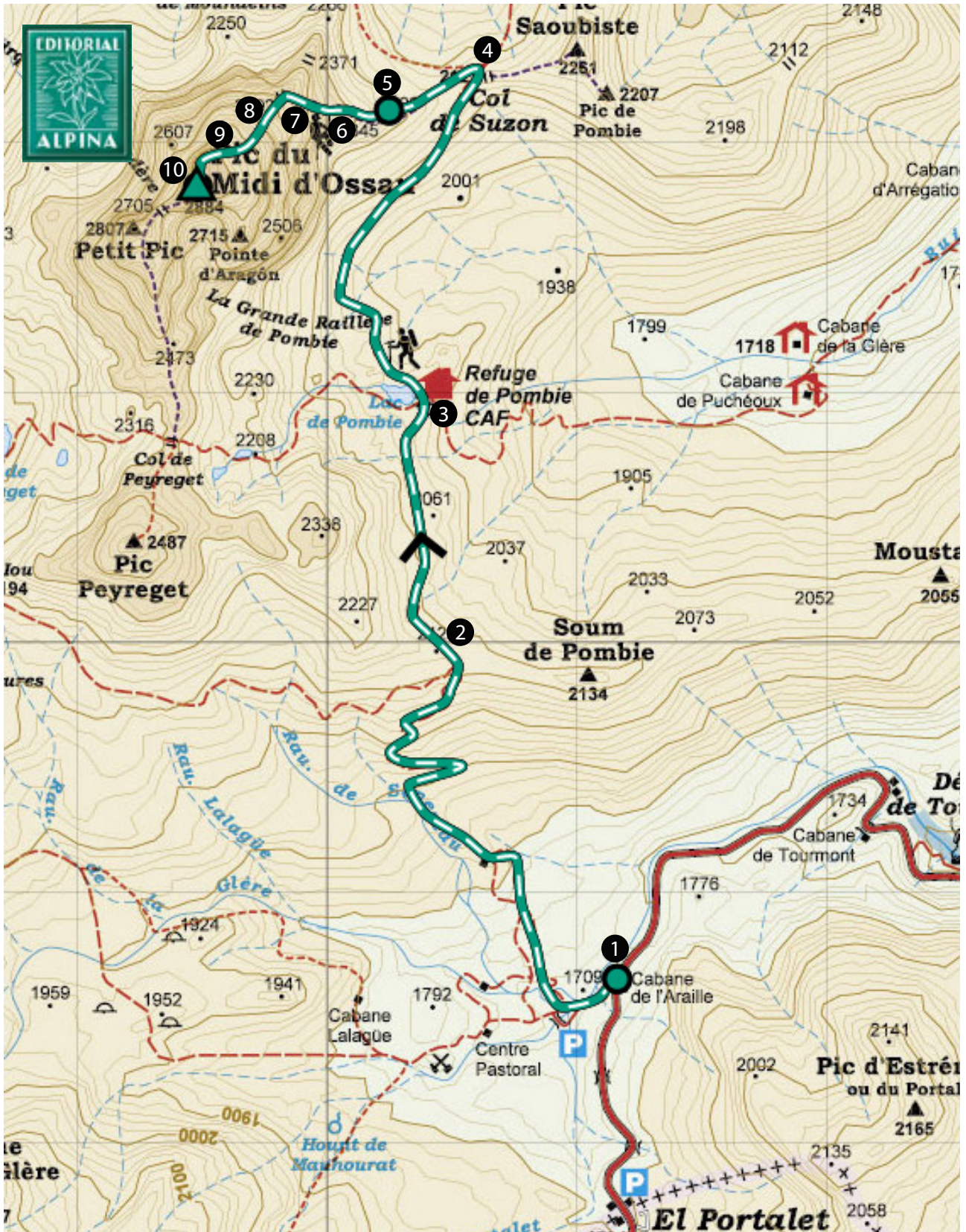
Distància total 15 km

Punt de sortida / arribada Aparcament d'Anéou

Població més propera Artouste-Fabrèges

EDITORIAL ALPINA. Valle de Tena. Serie Eo. 1:40.000.

 itinerari	 pic realitzat	 sentit de la ruta	 inici / final
---	---	---	---

Midi d'Ossau (2.884m) per la via normal

© 2013 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats.

INTRODUCCIÓ

Clàssica ascensió al conegut i emblemàtic pic de Midi d'Ossau en mig de la Vall d'Ossau. Us proposem fer la ruta en dos dies pujant per la via normal de Soum de Pombie i el coll de Souzon i realitzant un bivac als peus de la primera xemeneia o bé dormint al refugi de Pombie. Els diferents obstacles en forma de xemeneies que trobem al llarg del recorregut es converteixen en el repte principal de l'ascensió.

El pic de Midi d'Ossau es troba al departament francès dels Pirineus Atlàntics, situat al costat de la històrica ruta de comunicació transpirenenca del port del Portalet. El seu color negre provinent de les restes de magma d'un antic volcà i la seva forma piramidal la fan posseïdora d'una gran majestuositat i bellesa. És un cim molt característic i potser la muntanya més individualitzada, singular i fàcil d'identificar de la serralada. Antigament aquesta muntanya era coneguda com "Els bessons" perquè posseeix dos pics molt propers entre ells.

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ Realitzar l'ascensió per les **entretingudes xemeneies** que trobem al llarg de la ruta normal fins al pic.
- ✓ Les **magnífiques vistes** que tenim del Midi d'Ossau durant tot el recorregut.
- ✓ Fer una pausa per **estirar-nos i relaxar-nos al costat del llac de Pombie**.

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Datum Europeu 1950

Punt de pas	Temps	Latitud	Longitud	Altura
1r dia				
1 Aparcament d'Anéou	0:00h	N 42.8149616°	E -0.4181219°	1.730m
2 Coll del Soum de Pombie	1:00h	N 42.8265785°	E -0.4256997°	2.129m
3 Refugi de Pombie	1:20h	N 42.8355170°	E -0.4268290°	2.032m
4 Coll de Souzon	2:05h	N 42.8469720°	E -0.4233370°	2.127m
5 Bivac	2:20h	N 42.8455175°	E -0.428151°	2.150m
2n dia				
5 Bivac	0:00h	N 42.8455175°	E -0.428151°	2.150m
6 1a xemeneia	0:20h	N 42.8453480°	E -0.431260°	2.203m
7 2a xemeneia	0:40h	N 42.8457090°	E -0.4327340°	2.430m
8 3a xemeneia	1:20h	N 42.8451849°	E -0.4348338°	2.623m
9 Creu del Portillón	1:30h	N 42.844975°	E -0.4346730°	2.655m
10 Midi d'Ossau	2:20h	N 42.8430020°	E -0.4380640°	2.884m
1 Aparcament d'Anéou	6:20h	N 42.8149616°	E -0.4181219°	1.730m

Midi d'Ossau (2.884m) per la via normal

© 2013 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats.

 MÉS INFORMACIÓ**TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES):**

- 1r dia: 2:20h des de l'aparcament d'Anéou fins al lloc on fem el bivac, situat als peus de la primera xemeneia.
- 2n dia: 6:20h en total: 1:30h per superar les tres xemeneies que hi ha des del lloc on fem el bivac, situat just als peus de la primera xemeneia, i arribar fins a la creu del Portillón, 0:50h des d'aquest punt fins al cim del Midi d'Ossau i 4:00h per baixar des del pic i arribar altre cop a l'aparcament d'Anéou.

DESNIVELL ACUMULAT:

- 1r dia: +537m/-97m
- 2n dia: +831m/-1.271m

DISTÀNCIA TOTAL: 15 km

DIFICULTAT TÈCNICA: Alta (PD+). Les dificultats d'aquesta ruta es concentren sobretot en les tres xemeneies que trobem després del coll de Souzon, a la paret NE del Midi. La primera xemeneia fa uns aprox. 15m, amb passos de II, la segona fa uns aprox. 30m, amb passos de II+ i la tercera fa uns 150m, amb passos de I+. A les tres xemeneies hi trobem instal·lacions per assegurar la pujada (per si anem amb companys que tenen poca experiència) i per realitzar ràpels durant la baixada.

ÈPOCA: La millor època per realitzar aquesta ruta comença a l'estiu i s'allarga fins a finals de tardor. Fora d'aquesta època és molt probable trobar neu a la zona, per la qual cosa augmentarà el nivell d'exigència i la dificultat tècnica de la ruta. Amb neu haurem d'extremar la nostra atenció: la verticalitat de l'itinerari no permet que la neu s'acumuli a les parets i les arestes de la roca i sovint es produeixen desprendiments.

MATERIAL: Casc. També molt recomanables: arnés, corda i equip descensor per a la baixada.

CARTOGRAFIA:

- Valle de Tena. Serie Eo. 1:40.000. Editorial Alpina.
- Ossau Vallée d'Aspe PN des Pyrénées. TOP25 1547OT. 1:25.000. IGN.
- Carte de randonnées N°3. Béarn-Parc National des Pyrénées. 1:50.000. IGN.

OBSERVACIONS: Si es prefereix una mica més de comoditat, es pot passar la nit al refugi Pombie en comptes de fer el bivac als peus de la primera xemeneia. La ruta que us proposem és de dos dies, tot i que els més entrenats també poden realitzar-la en una sola jornada. Si després de la ruta encara teniu ganes de caminar, des del refugi de Pombie surt el camí que puja còmodament al popular pic Peyreget (2.487m), un dels millors miradors del Midi d'Ossau.

 COM ARRIBAR-HI EN COTXE

Pujant per la **Vall de Tena** per la carretera **A-136** deixem enrere la població de **Sallent de Gállego**; pugem cap a l'estació d'esquí de **Formigal** i, sobrepassem la població de Formigal i tots els aparcaments de l'estació d'esquí fins arribar al cim d'**El Portalet**. Passada la frontera Espanya-França baixem per la D934 uns 1,5 km fins que trobem l'**aparcament d'Anéou** on podem estacionar el vehicle, a prop de la cabana d'Araïlle.

SABIES QUE...

El Midi d'Ossau compta amb diversos pics? Podem arribar-ne a trobar 6, dels quals en destaquem tres, que són els més significatius: el Gran Pic (2.884m), el Petit Pic (2.807m) i la Pointe d'Aragon (2.715m). Els altres tres formen part del Gran Pic.

NO ET PERDIS...

Les vistes que tenim del pic Palas i del pic Balaitús des del camí que va cap al coll de Suzon o des del mateix cim del Midi. Destacant per sobre dels altres, aquests dos pics són dos grans gegants d'aquesta regió occidental de la serralada pirinenca.

RECORREGUT

RECORREGUT 1r DIA

Des de **1** l'**aparcament d'Anéou (0:00h - 1.730m)** prenem la pista (direcció O) que baixa cap als prats del circ d'Anéou. Creuem el riu de Brousset per sobre d'un pont de formigó i prenem el camí de la dreta en direcció N. El camí està molt marcat i és molt evident. Estem en una zona, generalment, molt transitada. A mesura que anem pujant i guanyant alçada, gaudim d'unes millors perspectives de la zona, del coll del Portalet i del circ d'Anéou. El camí passa pel costat de la cabana de Sénescou. A partir d'aquí els prats comencen a guanyar verticalitat, el camí s'estreny i ràpidament guanya alçada fent diverses llaçades.

Arribem al **2** **coll del Soum de Pombie (1:00h - 2.129m)** davant la mirada del descomunal Midi d'Ossau. Aquest coll ens ofereix la possibilitat de pujar fàcilment al cim del modest Soum de Pombie (2.134m). Si ho volem, només hem de seguir per la carena fins al cim per gaudir d'unes espectaculars vistes de les muntanyes més emblemàtiques de la zona.

Des del coll realitzem un flanqueig per sota del pic Peyreguet fent una lleugera i suau baixada per un camí més que evident i molt còmode. Arribem així al **3** **refugi de Pombie (1:20h - 2.031m)**. Aquest refugi d'alta muntanya es troba a la vora del tranquil llac de Pombie just als peus de la colossal piràmide del Midi d'Ossau. Disposa de 45 places, està obert només en temporada estival (juny-setembre) i és propietat del Club Alpin Français (Tel: 05 59 05 31 78). Moltes famílies pugen fins a aquest bonic lloc per gaudir de la natura, i de les immillorables vistes del Midi d'Ossau. El sol fet d'arribar fins aquest racó de la Vall d'Ossau ja fa que la ruta valgui la pena.

Reprenem la marxa avançant en direcció NO, sempre per un camí marcat i evident. Travessem la pedregosa pendent de la Gran Raillère tot fent un lleuger descens i continuem pel vessant de la muntanya a la recerca del coll de Suzon. Des d'aquest punt, gaudim d'unes esplèndides vistes sobre altres grans

pics del Pirineu com són el pic Palas i el Balaitús (a l'E).

Al cap d'una estona arribem al **4 coll de Souzon (2:05h - 2.127m)**. En aquest coll abandonem el camí que baixa cap al llac de Biou-Artigues i prenem el camí que gira a l'esquerra i puja pel serrat cap a la base del Midi d'Ossau. Remuntem una mena de cresta d'herba i material sedimentari que ens recorda la morrena d'una glacera. Al davant tenim les primeres vistes de la paret NE del Midi d'Ossau. Estudiem el camí a recórrer ubicant ja les xemeneies a remuntar el dia següent. A mitja carena baixem uns metres cap a la dreta per anar a buscar el **5 bivac (2:20h - 2.150m)** on passarem la nit. El bivac acull fins a quatre persones amb motxilles incloses. Tanmateix, per aquells que no vulgueu fer bivac també hi ha l'opció de passar la nit més còmodament al refugi de Pombie.

RECORREGUT 2n DIA

Des del **5 bivac (0:00h - 2.150m)** on hem passat la nit ens dirigim altra vegada cap a la cresta per on vam arribar el dia anterior i així poder reprendre el camí cap a la falda del Midi. Podem identificar cadascuna de les tres xemeneies a superar, reconeixent-ne els trets distintius per poder situar-les posteriorment amb més facilitat. Als peus de la paret del Midi hi trobem l'inici de la **6 primera xemeneia (0:20h - 2.203m)**. Aquesta primera xemeneia comença uns metres a l'esquerra d'una placa commemorativa. Fa aproxima-

dament uns 15m de llarg i té passos de dificultat II. L'arrencada és fàcil i hi ha bones preses. Uns metres més endavant arribem a una roca amb una placa al costat que ens dificulta el pas. Girem una mica a la dreta per afrontar un diedre a la part dreta del qual trobem bones preses, algunes una mica gastades pel pas de la gent. Just a la meitat del diedre ensopeguem amb un incòmode estrenyiment, alerta amb les motxilles! Un cop superat i poc abans d'arribar al final de la xemeneia girem a l'esquerra. Aquest gir ens permet anar a buscar 2 clavilles que ens ajuden a superar una placa molt llisa i amb pocs llocs per agafar-nos. Si les clavilles no hi fossin, tindríem seriosos problemes per superar aquest tram. Tenim dues opcions per protegir tots aquests passos: una antiga instal·lació amb un pitó i una vaga en un sortint rocós proper que trobem just al superar aquest últim pas, o bé una reunió amb una cadena que trobem una mica més amunt i cap a la dreta. Aquestes instal·lacions les aprofitarem també per muntar un ràpel en el descens. A més, la separació entre aquestes dues instal·lacions ens permet pujar i baixar alhora sense molestar-nos. En sortir de la canal reprenem la marxa pel camí que hi ha marcat amb fites, i que és més que evident a causa de la quantitat de gent que afronta aquesta muntanya.

Amb certa tendència cap a la dreta, el petit sender, després de diversos girs, ens deixa a l'inici de la **7 segona xemeneia (0:40h - 2.430m)**. Aquesta segona xemeneia, d'uns 30m, es pot atacar per dos llocs: per la zona que queda més a la dreta amb passos de II i de II+, molt bones preses i una roca bastant sòlida; o pel diedre que queda a l'esquerra, també amb bones preses i passos de II i II+. Aquestes dues opcions ens permeten pujar i baixar alhora sense molestar la resta de cordades. Aquesta doble alternativa també ens ofereix la possibilitat de protegir-nos davant la possible caiguda de pedres de la gent que puguem tenir al davant. En l'últim tram de la xemeneia hi ha una instal·lació que podem utilitzar per protegir la pujada en cas de necessitar corda o la baixada per instal·lar el ràpel. Els agafadors són bons encara que sempre podem trobar petites pedres soltes així que és del tot recomanable portar casc. En sortir de la canal tornem a prendre un petit corriol que avança cap a la dreta.

El camí, marcat amb fites, avança per entre pedres i zones herboses. Finalment gira a l'esquerra i va a buscar la **8 tercera xemeneia (1:20 h - 2.623m)**. Aquesta tercera xemeneia és la més fàcil de les tres, amb passos de I+. L'ascens de la canal finalitza a la dreta de la creu del Portillón, una bona referència per no equivocar-nos. Hem de parar atenció ja que hi ha molts altres possibles camins d'ascens, tots ells amb fites, que també ens portarien prop de la creu, però alguns són una mica més difícils. Hem de superar alguns blocs de roca però aquests no ens exigeixen més que assegurar-nos agafant bones preses, una bona col·locació i força de braços. Realment aquesta xemeneia és la més assequible de les tres. Com en la resta de xemeneies trobem, a la part final, una instal·lació per protegir-nos i ajudar-nos en l'ascens (per aquells muntanyencs menys experimentats), que ens serà útil també quan baixem per muntar un ràpel si ho creiem oportú.

Arribem finalment a la **9 creu del Portillón (1:30h - 2.655m)**, punt de referència; el final de la xemeneia desemboca a la dreta de la mateixa creu. Perdem verticalitat per creuar un incòmode i llarg pedregar anomenat el Rein du Pombie; hi trobem diversos camins que es creuen i s'entrellacen. Però el nostre objectiu és ben clar, hem d'aconseguir arribar a les roques més fosques que hi ha just al final, al capdamunt. Falta molt poc per arribar al cim. Parem atenció a la nostra esquerra on, s'obre una canal vertiginosa que dona directament a La Grande Raillère de Pombie. A continuació una curta aresta amb dues bretxes ens condueix fins al cim. Hem de superar una fàcil grimpada entre petits blocs de pedra per arribar-hi.

Finalment arribem al capdamunt de l'emblemàtic **10 Midi d'Ossau (2:20h - 2.884m)**. Des del cim gaudim d'increïbles vistes de tot el Pirineu Occidental. Distingim: la Mesa de los Tres Reyes, l'Aine, el Bisaurin, l'Aspe, el Lurien, el Palas, el Balaitús, els Infernos i el Vignemale, entre d'altres.

LES PRIMERES ASCENSIONS

La primera ascensió al Midi d'Ossau data del 1591; la va protagonitzar Cayet Palmer, encara que aquesta gesta entra més en el terreny de la llegenda que en el de la història ja que no està documentada. Va ser l'any 1787 quan un senzill pastor va aconseguir marcar la gesta de la conquesta del cim tot fent un gran munt de pedres al cim de la muntanya que va construir per encàrrec del geògraf Rebou i que era ben visible des de baix. L'any 1797 es va realitzar la segona ascensió del Midi; aquesta vegada va ser Guillaume Delfau, l'alpinista que va coronar el Midi i en va documentar l'ascens constatant a més les restes deixades per la primera ascensió.

Iniciem el descens pel mateix camí de pujada. La primera dificultat la trobem a la **tercera xemeneia**, encara que si esteu familiaritzats amb les grimpades es pot baixar desgrimpant fàcilment perquè hi ha bones preses. En algunes ocasions hem d'estirar el cos per aconseguir una presa sòlida, i cal parar atenció perquè hi ha alguns passos una mica relliscosos en haver quedat polits arran del pas de la gent per aquesta zona; aquesta és una ruta molt transitada. Si no ens sentim del tot segurs i confiats amb les desgrimpades sempre podem muntar un ràpel a les instal·lacions que hi ha a la part superior de cadascuna de les xemeneies. La instal·lació del ràpel de la **segona xemeneia** està situada de manera que no molestem a ningú, independentment de per on decideixin pujar-la (per la dreta o pel diedre de l'esquerra). En realitzar els ràpels hem de tenir cura amb la resta de muntanyencs; i és que en ser aquest cim tan visitat, podem trobar a gent que puja i baixa alhora que ho fem nosaltres. Un cop a la base de la **primera xemeneia** prenem el mateix camí de pujada: descendim pel serrat per anar a la recerca del **coll de Suzon**. Des d'aquest coll baixem altra vegada fins al **refugi de Pombie**, al **coll del Soum de Pombie** i finalment arribem a **1** l'**aparcament d'Anéou (6:20h - 1.730m)** on tenim el cotxe.

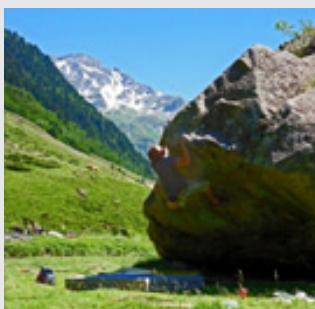
QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

El tren d'Artouste

Aquest peculiar tren turístic recorre uns 10 km des de l'estació d'esquí d'Artouste-Fabrèges fins als voltants del llac d'Artouste. Després del viatge d'uns aprox. 50min podem fer una petita caminada de 15min per arribar a l'esplèndid llac d'Artouste envoltat de grans muntanyes com el pic Palas, el pic d'Arriel o el Lurien.

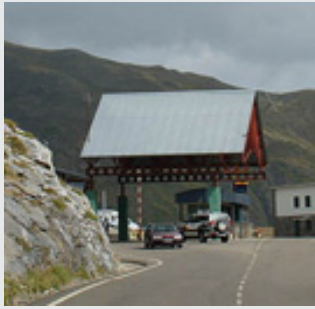
Coordenades GPS: N 42.8978478° E -0.3984904°.

Zona d'escalada en bloc al Pont de Camps

Pont de Camps és una zona de bloc situada a la Vall d'Ossau, als peus de l'emblemàtic Midi d'Ossau en ple Pirineu, molt a prop de la base de l'estació d'esquí d'Artouste i el llac de Fabrèges. Pont de Camps ofereix una gran varietat de possibilitats: sostres, plaques desplomades, plaques tombades... Hi ha molts blocs fàcils però la gran majoria es concentren en el sisè grau. També trobem diversos circuits de diferents dificultats. Coordinades GPS: N 42.8552930° E -0.3906583°.

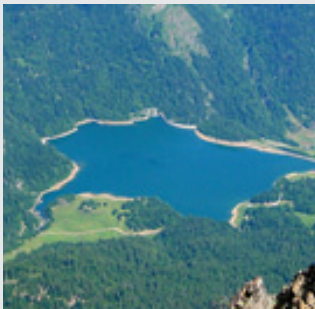

Coll del Portalet

El Portalet és el coll fronterer entre Espanya i França que, situat a 1.794m d'altitud, és punt de pas obligat per passar de la Vall de Tena, a la província espanyola d'Osca, a la Vall d'Ossau, a la zona francesa del Bearn. Aquest punt clau de trànsit disposa de diferents botigues per comprar, entre molts altres productes: fruites, vins i licors, artesanía i tèxtils.

Coordenades GPS: N 42.8046844° E -0.4182529°.

Llac de Biou-Artigues

Es tracta d'un bonic llac artificial a uns 1.400m d'altitud situat just darrere del simbòlic Midi d'Ossau. Aquí podem realitzar diferents activitats: anar a cavall, anar en canoa, fer la volta al llac passejant, pujar fins als llacs d'Ayous... L'accés al llac es troba a la carretera D934 en un revolt molt pronunciat que hi ha al costat de l'Alberg-refugi del CAF, prop de Gabas. Hi ha un aparcament just al costat del llac i un altre una mica més avall. Coordenades GPS: N 42.8686935° E -0.4482937°.

Estació d'esquí d'Artouste-Fabrèges

Estació d'esquí de caràcter familiar amb unes extraordinàries vistes sobre el massís del Pic du Midi d'Ossau. L'estació es troba prop de la frontera Espanya-França al poble de Fabrèges, al costat del llac. Per accedir a la mateixa estació des de Fabrèges s'agafa el telecabina de la Sagette. L'estació disposa de 3 sectors esquiables: Sagette, Arracou i Seous, de 25 km de pistes, snowpark, pista de trineu, zona freeride,...

Coordenades GPS: N 42.8797523° E -0.3964090°.

Estació d'esquí de Formigal

Aquesta estació d'esquí del Pirineu d'Osca està situada entre la població de Formigal i el coll del Portalet. Disposa de 137 km de pistes de diferents nivells (7 de verdes, 16 de blaves, 29 de vermelles i 38 de negres). Aquesta estació, juntament amb les estacions de Cerler, Javalambre, Panticosa i Valdelinares, forma part d'Aramón, un grup empresarial espanyol de turisme de neu i muntanya.

Coordenades GPS: N 42.7859790° E -0.3929329°

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.